

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

8

Београд - 2024

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНАЦА, ОПОРЕЗИВАЊЕ ЛИЦА УПУЋЕНИХ НА РАД У СРБИЈУ И ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА СТРАНЦЕ

Поводом измена и допуна Закона о запошљавању странаца и Закона о странцима, које се у целини примењују од 1. фебруара 2024. године, Привредни саветник организује семинар на којем ће бити разматрана нова правила за запошљавање странаца и специфична и спорна питања која се јављају у вези са применом ових прописа.

Такође, разматраће се и правила опорезивања странаца који су упућени на привремени рад у Србију, с нарочитим освртом на опорезивање прихода директора и оснивача странаца.

Посебну пажњу посветићемо и примени пореских олакшица за странце који заснивају радни однос у Србији.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА:

- Дозвола за привремени боравак и рад странца – Јединствена дозвола
- Тест тржишта рада
- Сагласност – нови институт у поступку запошљавања странаца
- Случајеви у којима странци могу да остваре право на рад у Србији без издате јединствене дозволе
- Виза за дужи боравак по основу запошљавања
- Одобрење за привремени боравак
- Одобрење за стално настањење
- Обрачун и плаћање пореза и доприноса на приходе лица упућених на рад у Србију
- Накнада трошкова упућеним лицима (по основу смештаја, селидбе...)
- Утврђивање статуса резидентности упућених лица
- Порески третман накнада за рад које остварују директори странци
- Врсте радног ангажмана директора странаца
- Социјално осигурање директора и оснивача странца
- Накнада трошкова службених путовања и личних расхода директору странцу
- Примена уговора о избегавању двоструког опорезивања и споразума о социјалном осигурању
- Примена пореских олакшица за запошљавање странаца у складу са Законом о порезу на доходак грађана и Уредбом о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији

Предавачи: **Весна Боровић** и **Никола Јеринић**

У сали Привредног саветника и
преко интернет платформе Zoom

24. април 2024. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и **презентација предавача у PDF формату**, као и право на **одложено гледање снимка семинара**. За полазнике који семинару присуствују у сали Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Просторије Образовног центра Привредног саветника налазе се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања **полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.**

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Споменка Бабић, Весна Боровић, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Никола Јеринић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, др Миленко Павловић, Тијана Павловић, Душан Поповић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Извршене су измене и допуне Правилника о порезу на додату вредност – Тијана Павловић	5
1. Пореско ослобођење за промет добара у царинском складишту (члан 24. став 1. тачка 6) Закона о ПДВ)	5
2. Пореско ослобођење за промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговорима (члан 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ)	6
3. Рефундација ПДВ купцу првог стана	7
Накнада за заштиту и унапређивање животне средине – рок за подношење пријаве је 30. април 2024. године – Иван Антић	9
1. Уводне напомене	9
2. Новине у прописима у вези са утврђивањем и плаћањем накнаде за заштиту и унапређивање животне средине	9
3. Обвезник накнаде	13
4. Основица и висина накнаде	14
5. Начин утврђивања и плаћања накнаде	15
6. Ослобођења	17

ГОДИШЊИ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Годишњи порез на доходак грађана за 2023. годину – утврђивање и плаћање пореске обавезе до 15. маја 2024. године на Обрасцу ШП ГПДГ – Никола Јеринић	18
1. Основни параметри за утврђивање и обрачун годишњег пореза на доходак грађана	18
2. Процедура за утврђивање и плаћање годишњег пореза на доходак грађана (самоопорезивање и подношење пореске пријаве искључиво у електронском облику)	19
3. Реализација обавезе подношења пореске пријаве искључиво у електронском облику (квалификовани електронски сертификат или Образац ПЕП)	20
4. Обвезници годишњег пореза на доходак грађана	21
5. Избегавање двоструког опорезивања	23

6. Приходи који се укључују и приходи који се не укључују у доходак за опорезивање	24
7. Пореска основица (опорезиви доходак)	26
8. Пореска стопа	27
9. Право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд	27
10. Да ли се приходи тзв. фриленсера који су остварени у периоду почев од 1. јануара 2015. закључно са 31. децембром 2022. године урачунавају у годишњи збир опорезивих прихода	28
11. Казнене одредбе	28
Попуњавање пореске пријаве о обрачунатом годишњем порезу на доходак грађана на Обрасцу ПП ГПДГ – са примерима обрачуна – Никола Јеринић	29
1. Уводне одредбе Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана и опште напомене	29
2. Структура пореске пријаве на Обрасцу ПП ГПДГ	30
3. Подаци о опорезивим приходима за које је исплатилац обуставио и платио порез и доприносе по одбитку према потврди пореског плаца (редни број 3.1.)	31
4. Подаци о опорезивим приходима од самосталне делатности (редни број 3.2.)	33
5. Подаци о осталим опорезивим приходима по решењу Пореске управе (редни број 3.3.)	34
6. Опорезиви приходи за које је обвезник дужан сâм да изврши обрачун и плати порез и доприносе (редни број 3.4.)	34
7. Опорезиви приходи за које је обрачунат и плаћен порез у другој држави, према потврди надлежног органа те државе (редни број 3.5.)	35
8. Износ по основу повраћаја доприноса за обавезно социјално осигурање (редни број 3.6.)	36
9. Збир прихода обвезника млађег од 40 година и умањење за износ три просечне годишње зараде	36
10. Сумирање опорезивих прихода и обрачун пореза	36

ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНАЦА

Поступак запошљавања, односно радног ангажовања странаца у Републици Србији – општа правила – Никола Јеринић	41
1. Основни појмови у поступку запошљавања и радног ангажовања странаца	41
2. Случајеви у којима странци могу да остваре право на рад у Србији без издате јединствене дозволе	43
3. Општи услови за запошљавање странаца	44
4. Обавезе позивара	45
5. Виза за дужи боравак по основу запошљавања	45
6. Одобрење за привремени боравак	47
7. Одобрење за стално настањење	54
Поступак запошљавања, односно радног ангажовања странаца у Републици Србији на основу дозволе за привремени боравак и рад странца (Јединствена дозвола) – Никола Јеринић	57
1. Дозвола за привремени боравак и рад странца – Јединствена дозвола (општи услови за издавање)	57
2. Тест тржишта рада за потребе издавања јединствене дозволе по основу запошљавања	63
3. Сагласност	64

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: [//www.privsav.rs](http://www.privsav.rs) – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Начин одјаве са социјалног осигурања за запослено лице, за оснивача/члана друштва и за носиоца пољопривредног газдинства, ради коришћења права на пензију и поновно „враћање“ у осигурање – Снежана Анџић	67
1. Датум одјаве запосленог лица ради коришћења права на пензију и датум поновне пријаве на осигурање истог лица по основу радног односа	67
2. Датум одјаве оснивача/члана привредног друштва, који је запослен у свом друштву, ради коришћења права на пензију и датум поновне пријаве на осигурање истог лица по истом основу	68
3. Право на пензију одјавом са осигурања по основу радног односа запосленог лица које је истовремено и носилац пољопривредног газдинства које је обвезник ПДВ, односно предузетник пољопривредник	69

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Признавање расхода по основу новчаних казни, уговорних казни и пенала у пореском билансу – Душан Поповић	71
1. Увод	71
2. Новчане казне	71
3. Уговорне казне	73
4. Пенали	75

ЛИКВИДАЦИЈА

Начин и услови измирења потраживања у поступку принудне ликвидације друштава за осигурање – др Драгиша Б. Слијепчевић	76
1. Увод	76
2. Ликвидација друштва за осигурање	77
3. Правна природа рока за подношење пријаве потраживања у поступку ликвидације	78
4. Обим и начин измирења према ликвидационом дужнику	81
5. Закључак	83

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Никола Јеринић, др Милан Неговановић, Весна Боровић и мр Дејан Дагетић	84
1. Промењен је начин регистрације капитала у Регистру привредних субјеката	84
2. Обавештење министарства финансија корисницима јавних средстава у вези са разликама између стања неизмирених обавеза у ЦРФ и реалног износа дуга	84
3. Квартално извештавање према прописима о дувану	85
4. Достављање пореске пријаве за фриленсере на Обрасцу ПП ОПО-К за први квартал 2024. године	86
5. Потврде о резидентности у електронском формату	87

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	88
ПДВ	88
Порез на добит правних лица	90
Порез на доходак грађана	93
Порези на имовину	100
Порески поступак и пореска администрација	105
Рачуноводство	109
Обједињена мишљења	112

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу априлу 2024. године – Весна Боровић	114
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	119
--	-----

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР, БЕСПЛАТАН ЗА ПРЕТПЛАТНИКЕ –
У САЛИ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

**НАКНАДА ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
– ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ ЗА 2024. ГОДИНУ**

- Новине у прописима у вези са утврђивањем и плаћањем накнаде за заштиту и унапређивање животне средине (примена од 1. јануара 2024. године – Закон и примена од 6. априла 2024. године – нови подзаконски акти)
- Обвезници накнаде
- Ослобођења од плаћања накнаде
- Основица за обрачун накнаде и висина накнаде
- Начин утврђивања накнаде
- Подношење пријаве на новом Обрасцу 1 до 30. априла 2024. године
- Плаћање накнаде
- Одговори на питања

Предавач: **Иван Антић** – уредник часописа

У сали Привредног саветника и преко интернет платформе Zoom	16. април 2024. године
Почетак у 10,00 часова	

За претплатнике је присуствовање овом семинару бесплатно, а за лица која нису претплатници накнада износи 9.000 динара (са ПДВ).

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату.

Лица која нису претплатници добијају и часопис „Привредни саветник“, бр. 8/2024 у којем је објављен чланак о накнадама за заштиту и унапређивање животне средине.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у сали Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

ИЗВРШЕНЕ СУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Правилник) објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 29/24 од 3. априла 2024. године, а ступио је на снагу наредног дана, тј. 4. априла 2024. године.

Измене и допуне у Правилнику односе се на поједина пореска ослобођења са правом на одбитак претходног пореза и то:

– пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка б) Закона о ПДВ, за промет добара која су у поступку царинског складиштења (члан 93. став 1. Правилника о порезу на додату вредност¹ који се мења);

– пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ, за промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговором, под условом да је тим уговором предвиђено пореско ослобођење, осим уговора из члана 24. став 1. тач. 16а) и 16б) Закона (допуна чл. 122, 123. и 124. Правилника о ПДВ).

Поред тога, Правилником се врши и измена члана 276. Правилника о ПДВ, којим се ближе уређује право на рефундацију ПДВ купцу првог стана.

1. Пореско ослобођење за промет добара у царинском складишту (члан 24. став 1. тачка б) Закона о ПДВ)

У складу са чланом 24. став 1. тачка б) Закона о ПДВ, ПДВ се не плаћа на промет добара која су у поступку царинског складиштења. Ово пореско ослобођење прописано је само за промет добара у поступку царинског складиштења, а не и за промет услуга које су повезане са поступком царинског складиштења.

Декларација као доказ за остваривање пореског ослобођења попуњава се са ознаком „УВ“ и шифром Ц7 у Рубрици 1 ЈЦИ.

Пореско ослобођење за промет добара која су у поступку царинског складиштења, обвезник ПДВ који врши промет, односно прималац добара који је за тај промет порески дужник у складу са Законом о ПДВ, може да оствари у складу са чланом 93. Правилника о ПДВ.

Чланом 1. Правилника, мења се члан 93. став 1. Правилника о ПДВ према којем пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка б) Закона за промет добара која су у поступку царинског складиштења, обвезник ПДВ који врши промет, односно прималац добара који је за тај промет порески дужник у складу са Законом може да оствари ако поседује декларацију у електронском облику, односно оверену копију декларације у папирном облику којом се доказује да су добра у поступку царинског складиштења, у складу са царинским прописима.

Изменом члана 93. став 1. Правилника о ПДВ, дефинисано је да је за остваривање права на пореско ослобођење за промет добара која су у поступку царинског складиштења, обвезнику ПДВ који врши промет, односно примаоцу добара који је за тај промет порески дужник, довољно да поседује само декларацију у електронском облику или оверену копију декларације у папирном облику у складу са царинским прописима.

Овом изменом поједностављено је остваривање пореског ослобођења за промет добара која су у поступку царинског складиштења. Наиме, изменама и допунама Правилника о ПДВ извршено брисање одредбе по којој је било прописано да се пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка б) Закона о ПДВ, за промет добара која су у поступку царинског складиштења, може остварити **поседовањем декларације** (у електронском облику или оверена копија декларације у папирном облику) и **рачуна за испоруку добара који је морао бити оверен од стране надлежног царинског органа.**

¹ „Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 116/23 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ.

НАКНАДА ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ ЈЕ 30. АПРИЛ 2024. ГОДИНЕ

1. Уводне напомене

Накнаду за заштиту и унапређивање животне средине утврђују јединице локалне самоуправе (ЈЛС) на чијој територији се налази седиште, односно издвојена пословна јединица обвезника преко које тај обвезник обавља активност од утицаја на животну средину.

Накнада се утврђује за обављање активности од утицаја на животну средину (обављање делатности која има одређени степен негативног утицаја на заштиту животне средине) на територији ЈЛС, односно за транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја, на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију (тренутно само територија општине Панчево).

Приходи остварени од накнаде за заштиту и унапређивање животне средине припадају буџету јединице локалне самоуправе.

Накнада за заштиту и унапређивање животне средине уређена је:

– Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 49/19 и 92/23 – у даљем тексту: Закон);

– Уредбом о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину и износима накнада („Службени гласник РС“, бр. 30/24 – у даљем тексту: Уредба);

– Правилником о изгледу, садржини и начину достављања пријава за накнаду за заштиту и унапређивање животне средине („Службени гласник РС“, бр. 30/24, у даљем тексту: Правилник о пријави).

Законом о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 92/23), који је ступио на снагу 4. новембра 2023. године, а примењује се од 1. јануара 2024. године (осим одредаба за које је прописана одложена примена), измењене су и допуњене, између осталог, и одредбе у

вези са накнадом за заштиту и унапређивање животне средине. О изменама и допунама Закона детаљно смо писали у ПС 20/23.

Донета је нова Уредба, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 30/24 а ступа на снагу наредног дана од дана објављивања, тј. 6. априла 2024. године. Уредбом су уређени ближи критеријуми за одређивање активности које утичу на животну средину (у даљем тексту: активности) према степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, као и износи накнада за одређене активности, а најзначајније измене дајемо у наставку текста.

Донет је нови Правилник о пријави, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 30/24 којим су прописани нови Образац 1 Пријава за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за обављање активности које утичу на животну средину и Образац 2 Пријава за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за транспорт робе, који ступа на снагу наредног дана од дана објављивања, то јест од 6. априла 2024. године.

У наставку наводимо најзначајније новине у Закону и подзаконским актима (Уредби и Правилнику), а затим пишемо детаљније о обвезницима, основици и висини накнаде, начину и утврђивању плаћања накнаде и ослобођењима од плаћања накаде.

2. Новине у прописима у вези са утврђивањем и плаћањем накнаде за заштиту и унапређивање животне средине

2.1. Новине прописане Законом – примењују се од 01.01.2024. године

У оквиру ове накнаде извршене су следеће измене и прецизирања која се примењују почев од 1. јануара 2024. године:

– **физичко лице се брише као обвезник накнаде** (ова измена неће имати утицаја у пракси, пошто се

ГОДИШЊИ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

– УТВРЂИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ДО 15. МАЈА 2024. ГОДИНЕ НА ОБРАСЦУ ПП ГПДГ –

Почев од 1. јануара 2023. године, промењена је процедура утврђивања пореске обавезе за годишњи порез на доходак грађана. Наиме, према одредби члана 5. Закона о порезу на доходак грађана (у наставку текста: ЗПДГ), **годишњи порез на доходак грађана плаћа се самоопорезивањем** на доходак остварен у календарској години, у складу са овим законом. Дакле, за разлику од претходног периода, када се годишњи порез на доходак грађана плаћао по решењу Пореске управе, од прошле године овај порез се плаћа по принципу самоопорезивања који подразумева да се порез утврђује и плаћа по поднетој пореској пријави, без доношења решења од стране Пореске управе. Пореска пријава ће се подносити **искључиво у електронском облику**, преко портала Пореске управе.

За утврђивање годишњег пореза на доходак грађана примењује се **Образац ПП ГПДГ**, који је прописан Правилником о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана (у наставку текста: Правилник). Напомињемо да наши корисници услуга имају могућност да на интернет страници www.privsav.rs (у делу за претплатнике) преузму нови Образац ПП ГПДГ у Excel формату.

Подсећамо на то да је за приступ порталу Пореске управе неопходно да физичко лице поседује квалификовани електронски сертификат са чипом, односно да може да овласти неко треће лице да у његово име поднесе пореску пријаву. Ово овлашћење даје се преко Обрасца ПЕП, у складу са правилима која су прописана Правилником о подношењу пореске пријаве електронским путем. Ова правила ћемо у наставку текста детаљно објаснити. Даћемо детаљна објашњења о општим правилима и основним појмовима у вези са утврђивањем и плаћањем годишњег пореза на доходак грађана за 2023. годину.

У засебном тексту овог броја часописа дајемо детаљна објашњења о начину попуњавања Обрасца

ПП ГПДГ, са примерима обрачуна годишњег пореза на доходак грађана.

1. Основни параметри за утврђивање и обрачун годишњег пореза на доходак грађана

Годишњи порез на доходак грађана за 2023. годину обухвата примања физичких лица која су предмет овог пореза, а која су **остварена у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године**.

Неопорезиви износ годишњег прихода физичких лица обвезника годишњег пореза на доходак грађана за 2023. годину једнак је троструком износу просечне годишње зараде по запосленом у Србији исплаћене у години за коју се утврђује порез и износи **4.269.564 динара** (3 x 1.423.188 динара). Наиме, према одредби **члана 87. став 1. ЗПДГ**, годишњим порезом на доходак грађана опорезује се доходак физичких лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике. Овај податак (**4.269.564**) се исказује под редним бројем **3.11** Обрасца ПП ГПДГ.

Додатно умањење дохотка за опорезивање за обвезнике млађе од 40 година једнако је троструком износу просечне годишње зараде по запосленом у Републици и износи **4.269.564 динара** (3 x 1.423.188 динара). Према одредби члана 87. став 4. ЗПДГ, **обвезницима који последњег дана календарске године за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана имају мање од навршених 40 година живота**¹, годишњи збир зарада и опорезивих прихода из става 2. тач. 1) до 3) овог члана, претходно умањених у складу са одредбом става 3. овог члана (за износ плаћених пореза и доприноса), **додатно се умањује** за износ три

¹ На дан 31. децембар 2023. године имају 39 или мање година живота.

ПОПУЊАВАЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ О ОБРАЧУНАТОМ ГОДИШЊЕМ ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА НА ОБРАСЦУ ПП ГПДГ – СА ПРИМЕРИМА ОБРАЧУНА

Као што смо објаснили у засебном тексту овог броја часописа, изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана (у наставку текста: ЗПДГ) које су извршене у децембру 2022. године, са применом од 1. јануара 2023, промењена је процедура утврђивања пореске обавезе за годишњи порез на доходак грађана. Наиме, према одредби члана 5. ЗПДГ, **годишњи порез на доходак грађана плаћа се самоопорезивањем** на доходак остварен у календарској години, у складу са овим законом. Дакле, ово подразумева да се порез утврђује и плаћа по поднетој пореској пријави, без доношења решења од стране Пореске управе. Пореска пријава се подноси **искључиво у електронском облику** преко портала Пореске управе.

У наставку текста дајемо детаљна објашњења о одредбама Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана (у наставку текста: Правилник) са примерима обрачуна годишњег пореза на доходак грађана. У засебном тексту овог броја часописа детаљно смо писали о општим правилима и основним појмовима у вези са утврђивањем и плаћањем годишњег пореза на доходак грађана за 2023. годину.

1. Уводне одредбе Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана и опште напомене

Према одредбама члана 3. Правилника, на основу података из службених евиденција Пореска управа уноси податке у пореску пријаву на Обрасцу ПП ГПДГ и **поставља је** на портал Пореске управе најкасније до 1. априла године која следи години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана. Порески обвезник врши измену, односно допуну пореске пријаве, у делу у којем нису исказани тачни и одговарајући подаци **и након тога подноси пореску пријаву** у електронском облику преко портала Пореске управе.

Пореска пријава на Обрасцу ПП ГПДГ, као и измењена пореска пријава подносе се **искључиво у електронском облику** као јединствени запис исказан XML језиком, електронским путем преко портала Пореске управе или попуњавањем пријаве у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе.

Према одредбама члана 4. Правилника, ако пореска пријава, која је поднета електронским путем, садржи недостатке у погледу формалне исправности и математичке тачности, Пореска управа, у електронском облику, обавештава подносиоца пријаве о тим недостацима. У овом случају пореска пријава не сматра се поднетом. Обавештење садржи информацију о формалним недостацима и математичким нетачностима.

По добијању обавештења, подносилац пријаве је дужан да отклони идентификоване недостатке и поднесе тако исправљену пореску пријаву. Исправљена пореска пријава не сматра се измењеном пореском пријавом. Пореска пријава сматра се поднетом када Пореска управа потврди формалну и математичку тачност исказаних података, додели број пријаве, број одобрења за плаћање годишњег пореза на доходак грађана (у даљем тексту: пореска обавеза) и у електронском облику о томе достави обавештење подносиоцу пореске пријаве.

Према одредбама члана 5. Правилника, пореску пријаву на Обрасцу ПП ГПДГ подноси порески обвезник, порески пуномоћник или друго лице које је порески обвезник овластио за подношење пореске пријаве, законски заступник и заступник по службеној дужности (у наставку текста: подносилац пријаве). Подносилац пријаве дужан је да електронски потпише пореску пријаву на Обрасцу ПП ГПДГ, у складу са законом којим се уређује електронски потпис.

Подсећамо на то да је за приступ порталу Пореске управе неопходно да физичко лице поседује квалификовани електронски сертификат са чипом,

ПОСТУПАК ЗАПОШЉАВАЊА, ОДНОСНО РАДНОГ АНГАЖОВАЊА СТРАНАЦА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – ОПШТА ПРАВИЛА

Почев од 1. фебруара 2024. године на запошљавање, односно радно ангажовање странаца у Републици Србији примењују се нова правила. Нова правила су утврђена изменама и допунама Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца који су измењени и допуњени крајем јула 2023. године, са почетком пуне примене ових измена и допуна од 1. фебруара 2024. године.

Изменама и допунама Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца омогућава се да страни држављани у јединственом поступку, пред једним државним органом, Министарством унутрашњих послова, остваре истовремено право на привремени боравак и рад у Републици Србији, тако да се кроз јединствен поступак спроведу потребне провере везане како за одобрење привременог боравка, тако и радне дозволе, након чега се, уколико су испуњени услови, издаје јединствена дозвола за привремени боравак и рад у Републици Србији.

У овом тексту објашњавамо општа правила поступка запошљавања, односно радног ангажовања странаца, са нагласком на остваривању ових права по основу:

- визе за дужи боравак по основу запошљавања;
- одобрења за привремени боравак, или
- сталног настајења.

Објашњења дајемо узимајући у обзир правила која су прописана новим подзаконским актима која су донета до тренутка објављивања овог броја часописа, и то:

- Правилника о одобравању привременог боравка (ступео на снагу 1. фебруара 2024. године);
- Правилника о одобравању сталног настајења (ступео на снагу 5. јануара 2024. године);
- Правилника о подношењу захтева за стално настајење електронским путем (ступео на снагу 27. јануара 2024. године.

О поступку запошљавања, односно радног ангажовања странаца у Републици Србији на основу дозволе за привремени боравак и рад странца (Јединствена дозвола) у складу са новим Правилником о издавању јединствене дозволе за привремени боравак и рад странца, који је ступео на снагу 1. фебруара 2024. године, детаљно пишемо у засебном тексту овог броја „Привредног саветника“.

1. Основни појмови у поступку запошљавања и радног ангажовања странаца

Да би дошло до примене услова и поступка за запошљавање странаца, основна претпоставка је да се радно ангажује странац. Према члану 2. став 1. тачка 1) Закона о запошљавању странаца, **странац је** свако лице које нема држављанство Републике Србије. У том контексту поставља се питање: **Да ли се правила за запошљавање странаца примењују у односу на лица која имају двојно држављанство?**

Имајући у виду то да Закон о запошљавању странаца дефинише странца као свако лице које нема држављанство Републике Србије, произлази да уколико лице има и држављанство Републике Србије, оно се из аспекта примена Закона о запошљавању странаца не сматра странцем, односно оно се запошљава као и домаћи држављанин.

Поред постојања странца, друга претпоставка за примену услова и поступка за запошљавање странаца је постојање запошљавања. Закон о запошљавању странаца у члану 2. разликује следеће појмове на које се примењују ова правила:

– **запошљавање странца** је закључивање уговора о раду или другог уговора којим странац без заснивања радног односа остварује права по основу рада у складу са законом;

ПОСТУПАК ЗАПОШЉАВАЊА, ОДНОСНО РАДНОГ АНГАЖОВАЊА СТРАНАЦА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ НА ОСНОВУ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК И РАД СТРАНЦА (ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА)

Поред измена и допуна Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца, које од 1. фебруара 2024. године уносе бројне измене у поступку запошљавања, односно радног ангажовања странаца, донети су и нови правилници који ближе регулишу ову материју. Најзначајнији је Правилник о издавању јединствене дозволе за привремени боравак и рад странца (у наставку текста: Правилник о издавању јединствене дозволе), који је у примени од 1. фебруара 2024. године. Почетком примене овог правилника престали су да важе:

– Правилник о дозволама за рад („Службени гласник РС“, бр. 63/18, 56/19 и 84/22), и

– Правилник о обједињеном захтеву за одобрење, односно продужење привременог боравак и издавање дозволе за рад странцу („Службени гласник РС“, бр. 144/20).

Прелазним и завршним одредбама чл. 22. и 23. Правилника о издавању јединствене дозволе, прописано је да странац коме је одобрен привремени боравак и издата радна дозвола, у складу са прописима који су били на снази до дана почетка примене овог правилника, наставља да борави и ради до истека рока на који је одобрен привремени боравак и издата радна дозвола, у складу са законом. Странац из става 1. овог члана може променити радно место у оквиру истог послодавца, на чији захтев је издата радна дозвола, без прибављања посебне сагласности организације надлежне за послове запошљавања. Поступци који су започети у складу са прописима који су важили до ступања на снагу овог правилника, окончаће се у складу са тим прописима. Поступци по захтевима за одобрење привременог боравак и обједињеним захтевима за одобрење привременог боравак и издавање дозволе за рад странцу, који су поднети у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог правилника, окончаће се у складу са одредбама

тих прописа. Странац коме је у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог правилника одобрен привремени боравак, радну дозволу прибавља у складу са прописима који су били на снази у време одобрења привременог боравак.

Према новим правилима, поступак издавања јединствене дозволе, односно дозволе за боравак и рад у Републици Србији у потпуности је дигитализован. Наиме, прописано је да се захтев за издавање јединствене дозволе може поднети искључиво електронским путем. Такође, прописано је увођење јединственог веб портала, који представља јавно доступан портал на интернету који ће, на једном месту, садржати све информације везане за улазак, боравак и рад странаца у Републици Србији и путем којег ће се подносити захтеви који се могу поднети електронским путем.

У овом тексту детаљно пишемо о поступку запошљавања, односно радног ангажовања странаца у Републици Србији на основу дозволе за привремени боравак и рад странца (Јединствена дозвола). У засебном тексту овог броја Привредног саветника, детаљно смо писали о општим правилима за запошљавање, односно радно ангажовање странаца у Србији и о остваривању права на рад по основу визе за дужи боравак по основу запошљавања, одобрења за привремени боравак или сталног настањења, односно о изузецима када се право на рад странаца може остварити без Јединствене дозволе.

1. Дозвола за привремени боравак и рад странца – Јединствена дозвола (општи услови за издавање)

Према одредбама члана 46а Закона о странцима, у случају из члана 40. став (1) тач. 1) и 5) овог закона (то су запошљавање и стручна специјализација, обука и пракса), издаје се јединствена дозвола. На основу

НАЧИН ОДЈАВЕ СА СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ЗА ЗАПОСЛЕНО ЛИЦЕ, ЗА ОСНИВАЧА/ЧЛАНА ДРУШТВА И ЗА НОСИОЦА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, РАДИ КОРИШЋЕЊА ПРАВА НА ПЕНЗИЈУ И ПОНОВНО „ВРАЋАЊЕ“ У ОСИГУРАЊЕ

У последње време корисници наших услуга често постављају питања у вези са начином, тачније датумом одјаве са социјалног осигурања, било запосленог лица, било оснивача/члана привредног друштва који је радно ангажован у свом друштву, а ради коришћења права на пензију, са намером да се поново врате у осигурање у којем су били пре пензије. Такође, један од случајева је и право на пензију одјавом са осигурања по основу радног односа запосленог лица које је истовремено и носилац пољопривредног газдинства које је обвезник ПДВ, односно тзв. предузетник пољопривредник, односно поставља се питање да ли то лице може да буде одјављено по основу радног односа или мора и да буде одјављено као пољопривредно газдинство. С обзиром на то да се ту јављају проблеми у вези са неусаглашеним решењима из више прописа, у наставку дајемо објашњења за сваки од наведених случајева.

1. Датум одјаве запосленог лица ради коришћења права на пензију и датум поновне пријаве на осигурање истог лица по основу радног односа

Одредбом члана 121. Закона о ПИО уређено је да корисник старосне пензије, превремене старосне пензије који се запосли на територији Републике, односно обавља самосталну делатност по основу које је обавезно осигуран на територији Републике, има право по престанку тог запослења односно обављања те самосталне делатности, на поновно одређивање пензије ако је био у осигурању најмање годину дана, при чему се кориснику права утврђује повољнији износ пензије.

Наведена законска одредба даје могућност да се након одјаве са осигурања лице које је било у радном односу поново врати у радни однос, али се у овом случају јавља основно питање, које наши корисници

услуга постављају, а то је да ли се између одјаве и пријаве осигурања мора правити прекид/размак од неколико дана, а ако да, који је то број дана?

Пример:

Извршена је одјава са осигурања ради коришћења права на пензију 10.12.2023. године, са којим даном је и испуњен услов за старосну пензију. Пријава на осигурање је поднесена истог дана, односно 10.12.2023. године, при чему је као дан ступања на рад наведен 11.12.2023. године. Захтев за коришћење права на старосну пензију је поднесен 13.12.2023. године, са правом почетка коришћења пензије од 10.12.2023. године.

Одредбом члана 82а став 1. Закона о ПИО уређено је да се право на старосну пензију, превремену старосну пензију **остварује после престанка осигурања**, а ставом 2. истог члана уређено је да се престанком осигурања у смислу става 1. тог члана сматра и ранији престанак осигурања, ако се лице у тренутку подношења захтева за остваривање права на старосну или превремену старосну пензију налази у осигурању, под условом да је тај захтев поднет пре истека рока од шест месеци од дана поновног ступања у осигурање.

Одредбом члана 12. став 2. Закона о централном регистру обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: Закона о ЦРОСО) уређено је да се јединствена пријава **подноси најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад**, односно у року од три радна дана од дана почетка обављања делатности, односно од дана престанка запослења, престанка обављања послова или обављања делатности, односно од дана настале промене у току осигурања.

ПРИЗНАВАЊЕ РАСХОДА ПО ОСНОВУ НОВЧАНИХ КАЗНИ, УГОВОРНИХ КАЗНИ И ПЕНАЛА У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ

1. Увод

Према одредби члана 7а став 1. тачка б) Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), на терет расхода у Пореском билансу не признају се:

1. Новчане казне које изриче надлежни орган,
2. Уговорне казне, и
3. Пенали.

Поменути расходи класификују се као трајно непризнате ставке, чиме се креирају такозване „трајне разлике“ између рачуноводственог и пореског резултата.

Наведено значи да, иако се ови расходи могу приказати у финансијским извештајима, они се не узимају у обзир приликом израчунавања пореске основице, ни у текућем нити у будућим пореским периодима. Као резултат, долази до повећања ефективне стопе опорезивања, јер обвезник нема право да издатке, који су реално настали и евидентирани у књиговодству, искористи као одбитне ставке приликом израчунавања опорезиве добити.

Овакав приступ законодавца има за циљ да обезбеди деликте и подстакне поштовање законских и уговорних обавеза од стране пословних субјеката. Ако би се трошкови попут новчаних казни, уговорних казни и пенала порески признавали, то би у суштини представљало награђивање неодговорног поступања, што би било директно супротно тежњама државе да промовише одговорно и етичко пословање унутар корпоративног сектора.

2. Новчане казне

Новчана казна је врста финансијске санкције за противправно понашање, тј. за свако поступање које има карактер кажњиве радње, а нарочито за прекршаје, привредне преступе и кривична дела.

2.1. Ко има овлашћење за изрицање новчане казне?

Према члану 12. Закона о кривичном поступку, кривичну санкцију учиниоцу кривичног дела може изрећи **само надлежни суд у кривичном поступку** који је покренут и спроведен у складу са овим закоником.

Када је реч о привредним преступима, чланом 49. Закона о привредним преступима прописано је да новчану казну за учињени привредни преступ може изрећи **само надлежни суд у поступку који је покренут и спроведен по овом закону**.

У складу са чланом 87. Закона о прекршајима, прекршајну санкцију (у које спада и новчана казна) може изрећи **само надлежни суд који води прекршајни поступак по овом закону**. Изузетно, новчану казну може изрећи **овлашћени орган, односно овлашћено лице** и то прекршајним налогом у складу са законом. Овлашћени орган може извршити кажњавање прекршајним налогом када је за прекршај законом или другим прописом од прекршајних санкција предвиђена **само новчана казна и то у фиксном износу**.¹ У овлашћене органе спадају органи управе, овлашћени инспектори, јавни тужилац и други органи и организације, које врше јавна овлашћења у чију надлежност спада непосредно извршење или надзор над извршењем прописа у којима су прекршаји предвиђени.²

Сходно наведеном, новчане казне у кривичном, прекршајном и поступку за привредне преступе, могу изрећи **само надлежни судови**, с тим да новчану казну, као врсту прекршајне санкције, може изрећи и овлашћени орган и то издавањем прекршајног налога (нпр. за учињени саобраћајни прекршај).

1 Члан 168. став 1. Закона о прекршајима

2 Члан 179. став 2. Закона о прекршајима

НАЧИН И УСЛОВИ ИЗМИРЕЊА ПОТРАЖИВАЊА У ПОСТУПКУ ПРИНУДНЕ ЛИКВИДАЦИЈЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

1. Увод

Предмет овог чланка је утврђење правне природе рока за пријаву потраживања у поступку принудне ликвидације друштва за осигурање. У проналажењу правно ваљаног одговора за то питање, извршена је анализа упућујућих одредаба Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање о допуштености примене одговарајућих правних правила Закона о стечају у поступцима принудне ликвидације друштава за осигурање. Сагласно са тиме одређен је и правни домаћај сходне примене одредаба Закона о стечају у поступку принудне ликвидације друштава за осигурање. На темељу изнете аргументације изведен је закључак да рок за пријаву потраживања у поступку принудне ликвидације друштава за осигурање има инструктивни, а не преклузивни карактер. С тим у вези направљена је разлика у погледу начина и обима измирења пријављених и непријављених потраживања према ликвидационом дужнику до датума деобе ликвидационе масе са становишта измирења истих из средстава ликвидационе масе, односно средстава оствареног ликвидационог остатка.

Специфичност делатности осигурања и њен друштвени значај опредељују потребу посебног законског уређења начина оснивања и рада друштава за осигурање, као и њиховог престанка спровођењем поступка стечаја или ликвидације. Правна правила стечаја и ликвидације друштава за осигурање определена су Законом о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање (у даљем тексту: ЗСЛБО)¹. Следи наведеног законског уређења стечаја и ликвидације друштава за осигурање, очито да је наведени Закон *lex specialis* у односу на општа правила Закона о стечају². Такав однос ових законских прописа изричито је определен

и члановима 22. и 25. ЗСЛБО. То су упућујуће норме којима се опредељује одговарајућа примена ЗСЛБО. Међутим, начин примене одредаба Закона о стечају различито је одређен у случају стечаја у односу на ликвидацију банака и друштава за осигурање. Ово је из тог разлога што је одредбом члана 22. ЗСЛБО прописано да се Закон о стечају примењује и у поступку ликвидације банака и друштава за осигурање ако тим законом није другачије одређено, изузев одредаба о претходном стечајном поступку, скупштини поверилаца, националним стандардима које прописује министар надлежан за послове привреде и Агенцији за лиценцирање стечајних управника и реорганизације. Примена Закона о стечају се допушта и у поступку ликвидације банака и друштава за осигурање. То је учињено одредбом члана 25. ЗСЛБО. Али, за разлику од одредбе члана 22, овом одредбом је прописана само сходна примена одредаба Закона о стечају, као и одредаба о стечају тог закона и код поступка ликвидације, осим одредаба којима се уређује одбор поверилаца, различити и излучни повериоци, побијање правних радњи и исплатни редови.

Дакле, у поступку стечаја банака и друштава за осигурање одредбом члана 22. ЗСЛБО одређена је непосредна примена одговарајућих одредаба Закона о стечају на сва питања која нису уређена посебним законом о ЗСЛБО, осим одредаба чија је примена изричито искључена том одредбом. За разлику од непосредне примене одредаба Закона о стечају у поступку стечаја банака и друштава за осигурање, одредбе тог закона се, сагласно са чланом 25. ЗСЛБО могу само сходно применити у поступку ликвидације тих правних субјеката. На исти начин допуштена је и примена одговарајућих одредаба ЗСЛБО о стечају и у поступку ликвидације банака и друштава за осигурање којима је уређен поступак стечаја тих правних субјеката.

Изнети правни став темељи се на неспорном језичком значењу одредаба чл. 22. и 25. ЗСЛБО. Ме-

1 („Службени гласник РС“, бр. 14/2015 и 44/2018 – др. закон)

2 („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 – др. закон, 71/2012 – одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018)

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ПРОМЕЊЕН ЈЕ НАЧИН РЕГИСТРАЦИЈЕ КАПИТАЛА У РЕГИСТРУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТАТА

Агенција за привредне регистре објавила је 25. марта 2024. године вест на својој интернет страници о промени начина регистрације капитала у Регистру привредних субјеката. Наиме, Регистар привредних субјеката, почевши од 2. априла 2024. године, почиње са измењеним начином регистрације промена на капиталу (повећање и/или смањење по било којем основу). Промена се састоји у томе да ће сва повећања, односно смањења, бити регистрована као јединствен укупан износ капитала након промене, што би требало да поједностави преглед стања капитала и улога чланова, како самим привредним субјектима, тако и свим заинтересованим лицима.

Ово практично значи да ће, ако је у друштву које спроводи повећање капитала регистровано више појединачних уплата, регистратор приликом доношења решења (почевши од 2.04.2024. године) извршити брисање свих тих појединачних уплата и регистровати само једну која ће представљати збир свих до тада регистрованих и нове уплате.

Исто правило биће примењено и код смањења капитала, па ће регистратор у овој ситуацији обрисати све регистроване уплате, а као нови износ капитала уписати разлику између постојећег капитала и износа смањења.

На исти начин, вршиће се и регистрација улога чланова (било да су друштва једночлана, било вишечлана) и односиће се и на новчани и на неновчани капитал/улоге.

Такође, напомињемо да ће сви постојећи датуми уплата/уноса бити обрисани, а као датум уплате/уноса биће регистрован датум доношења решења којим се спроводи ова промена, а ово у складу са одредбом чл. 147в, 300. и 323. Закона о привредним друштва-

ма („Службени гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021), којима је прописано да се основни капитал сматра повећаним, односно смањеним даном регистрације у Регистру привредних субјеката, у складу са законом о регистрацији.

Регистратор привредних субјеката донео је овакву одлуку у оквиру своје надлежности о ближем уређењу начина вођења регистра, а уз сагласност надлежног Министарства привреде.

2. ОБАВЕШТЕЊЕ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА КОРИСНИЦИМА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА У ВЕЗИ СА РАЗЛИКАМА ИЗМЕЂУ СТАЊА НЕИЗМИРЕНИХ ОБАВЕЗА У ЦРФ И РЕАЛНОГ ИЗНОСА ДУГА

На сајту Управе за трезор – <https://www.trezor.gov.rs/src/services/crf/> Министарство финансија је објавило Обавештење бр. 000951352 2024 10523 011 000 000 001 од 12. марта 2024. године. Преносимо текст обавештења:

„Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС“, бр. 119/12, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), прописани су рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора.

Такође, Законом је прописана обавеза евидентирања електронских фактура и других захтева за исплату у електронском облику у Централном регистру фактура, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Вишенаменским вредносним ваучером сматра се и вредносни ваучер по којем стварна испорука добара може бити извршена у различитим државама Европске уније

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), вредносни ваучер, у смислу овог закона, је инструмент за који постоји обавеза да се прихвати као накнада или део накнаде за испоруку добара или пружање услуга, ако су добра која се испоручују, односно услуге које се пружају или идентитет потенцијалних испоручилаца тих добара, односно пружалаца тих услуга и услови употребе вредносног ваучера назначени на самом вредносном ваучеру или повезаној документацији (у даљем тексту: вредносни ваучер). Вредносни ваучер може бити једнонаменски и вишенаменски. Једнонаменским вредносним ваучером сматра се вредносни ваучер за који су место испоруке добара, односно место пружања услуга на које се вредносни ваучер односи и износ ПДВ који се за промет тих добара, односно услуга обрачунава и плаћа у складу са овим законом познати у тренутку издавања вредносног ваучера. Вишенаменским вредносним ваучерима сматрају се вредносни ваучери који нису једнонаменски вредносни ваучери.

Према томе, када обвезник ПДВ изда вредносни ваучер који његов ималац може употребити у мало-продајним објектима тог обвезника ПДВ за набавку добара чији се промет опорезује по различитим пореским стопама (по пореској стопи од 20% и по пореској стопи од 10%), што значи да у вредности тог ваучера није познат износ ПДВ који би био обрачунат на испоруку добара у замену за тај вредносни ваучер, реч је о вишенаменском вредносном ваучеру чији пренос није предмет опорезивања ПДВ. Ако обвезник ПДВ обавља делатност у више мало-продајних објеката,

па се догоди да у једном од тих мало-продајних објеката нема на стању добра чији се промет опорезује по пореској стопи од 20% или добра чији се промет опорезује по пореској стопи од 10%, та околност не представља сметњу да обвезник ПДВ у том мало-продајном објекту изврши пренос вишенаменског вредносног ваучера.

Такође, вишенаменским вредносним ваучером сматра се и вредносни ваучер код којег место испоруке добара на која се вредносни ваучер односи није познато у тренутку издавања вредносног ваучера, примера ради у случају када стварна испорука добара у замену за вишенаменски вредносни ваучер може бити извршена у различитим државама Европске уније. (МФИН, 000507163 2023 10520 004 000 011 004 од 22.03.2024. године)

2. Ако купац првог стана поседује фискални рачун у којем је исказан ПДВ обвезника ПДВ – продавца суинвеститора, купац првог стана, уз испуњење осталих прописаних услова, има право на рефундацију ПДВ у пуном обиму у складу са Законом, под условом да је ПДВ исказан у фискалном рачуну обрачунат на укупан износ накнаде, без ПДВ

Рефундација ПДВ купцу првог стана врши се у складу са одредбама члана 56а Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон) и члана 276. Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 29/24 – у даљем тексту: Правилник). Наиме, физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, под условом да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, заједничкој својини, односно сусвојини стан на територији Републике и да је

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ АПРИЛУ 2024. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за послодавце, који не исплате зараду запосленима за фебруар 2024. до 31. марта 2024. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	1. IV ¹	24/23
2	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за предузетнике који су се определили за личну зараду, у случају ако не исплате личну зараду за фебруар 2024. до 31. марта 2024. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	1. IV ¹	24/23 и 4 и 5/24
3	Плаћање накнаде за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте, у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара – за период од 1. до 15. марта 2024. године	1. IV ¹	14/19 и 14/23
4	Достављање министарству надлежном за послове енергетике Обрасца Е-2-М (Месечни обрачун количина електричне енергије испоручених потрошачима и обрачун обавезе плаћања накнаде за унапређење енергетске ефикасности)	1. IV ¹	14/19, 14/22 и 20/23
5	Плаћање накнаде за унапређење енергетске ефикасности за фебруар 2024. године	1. IV ¹	14/19, 14/22 и 20/23
6	Подношење пореске пријаве за порез на имовину (Образац ППИ-1) за 2024. годину за обвезнике који воде пословне књиге	1. IV ¹	6/24
7	Достављање редовног годишњег финансијског извештаја и извештаја за статистичке потребе за 2024. годину	1. IV ¹	1/24 и 2 и 3/24
8	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец март 2024. године	5. IV	7/21
9	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у марту 2024. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. IV	25/10 и 18/17
10	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на Web апликацији РИНО – Рокови измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за месец март 2024. године	5. IV	13/13, 6/18 и 9/21

¹ Крајњи рок је 31.III (недеља), па се продужава на 1.IV (понедељак), у складу са мишљењем Министарства финансија, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, које смо објавили у „Регистру прописа“ бр. 7/2009, на страни 171.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2024. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	25/24	132.372,00	101,5	95.836,00	100,8

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА МАРТ 2024. ГОДИНЕ

1. Уплатом **50%** просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **66.186,00** динара до **5. априла 2024. године (132.372 x 50%)**, на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР, БЕСПЛАТАН ЗА ПРЕТПЛАТНИКЕ, У САЛИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

на тему

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2023. ГОДИНУ

Обавеза састављања консолидованих финансијских извештаја прописана је чланом 31. Закона о рачуноводству. Према тој одредби, правно лице које је у економској целини матично правно лице, саставља, доставља и обелодањује консолидовани финансијски извештај. **Рок за достављање консолидованих финансијских извештаја за 2023. годину Агенцији за привредне регистре је 30. април 2024. године.** Консолидовани финансијски извештаји подлежу обавези ревизије у складу са Законом о ревизији.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА:

- Препоручени кораци у поступку састављања консолидованих финансијских извештаја;
- Случајеви када матично друштво може да буде изузето од обавезе консолидовања финансијских извештаја;
- Разврставање групе на крају 2023. године за потребе консолидованих финансијских извештаја;
- Утврђивање постојања контроле и круга консолидовања;
- Методе и поступци консолидовања у складу са МСФИ 10 и другим релевантним МРС/МСФИ;
- Израда консолидованих финансијских извештаја применом модела у Excel-у који добијају учесници семинара;
- Достављање консолидованих финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре;
- Обавеза ревизије консолидованих финансијских извештаја;
- Одговори на питања.

Предавач: др Милан Неговановић

Сала Образовног центра Привредног саветника

11. април 2024. године

Трајање од 9,00 до 15,00 часова

За претплатнике је присуствовање овом семинару бесплатно, а за лица која нису претплатници накнада износи 9.000 динара (са ПДВ).

У износ накнаде укључени су и презентација предавача у PDF формату и модел са табелама за консолидовање у Excel-у.

Лица која нису претплатници добијају и часопис „Привредни саветник“, бр. 7/2024 у којем су објављени чланци о консолидованом финансијском извештају.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Детаљне информације можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

КОНТРОЛА ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА РЕЗИДЕНАТА И НЕРЕЗИДЕНАТА

- Платни промет са иностранством, са посебним акцентом на контроли најновијих решења која се примењују у овој области;
- Плаћање и наплаћивање у девизама у земљи;
- Девизни рачуни резидената у иностранству и нерезидената у Србији и држање девиза од стране резидената на рачунима у иностранству (примери најчешћих грешака у овој области);
- Кредитни послови са иностранством (примери најчешћих грешака код кредитних послова са иностранством);
- Компензациони послови, цесија и асигнација са иностранством;
- Пребијање дуговања и потраживања по основу спољнотрговинског промета робе и услуга и по основу кредитних послова са иностранством;
- Непосредна контрола девизног пословања од стране НБС;
- Остала битна питања у вези са контролом девизног пословања;
- Одговори на питања.

Предавачи: **Тијана Павловић** и **Андрија Јовичић**

У сали образовног центра Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom

18. април 2024. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи **9.000 динара** (са ПДВ) за претплатнике, а **15.000 динара** (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључене су и презентација предавача у **PDF** формату, као и право на **одложено гледање снимка семинара**. За полазнике који семинару присуствују у сали Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту **www.privsav.rs**, у оквиру секције **еПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да се одлучи да ли семинару жели да присуствује у сали образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим можете добити на тел: **011/3209-645** или путем мејла **nenad.stokovic@privsav.rs**.